

MÁJZLI STANDARD

(Német kopasz puli, cseh kopasz puli önálló fajta)
- alfaj magyar tájfajta;
a German Crested Dog subbreed, a Hungarian landrace

A fajta leírását (standardját) az **HKE ETSZ (MKF-HK)** archaikus pásztorkutya, pásztor típus, a **májzli standardja** tartalmazza, melynek legutóbbi változatát 2021. január 10-én fogadták el, és 2021. február 1-től hatályos.

Az eredeti standard kiadási dátuma: 2021.

A fajta neve: Májzli

Származás: Magyarország

Nemzetközi elnevezés, angol név: Majzli (a German Crested Dog subbreed Hungarian landrace)

Besorolás: magyar pásztor- és vadászebek, Majzli. Munkavizsgára nem kötelezett.

Történeti áttekintés:

A XIX-XX. században magyarországi terelő pásztorkutyák és feltehetőleg különféle állófülű német juhászkutyák, alföldi pásztorok által végzett tudatos keveréséből alakult ki. A merinói juh hazánkba érkezésével jöttek a genetikai ősök, amelyek hasonló külemi tulajdonságokkal rendelkeztek és kistermetű, jó terelő kutyák voltak. Több generációs pásztorokkal végzett interjúkból kiderül, hogy a májzli az Alföld kiemelkedően jó legelőin évszázadok óta pásztorkodással foglalkozó népek és maga a pásztorkodó létmód a XIX. századtól egyre visszaszorult és a XX. század második felére elvesztette jelentőségét, népszerűségét és ismertségét. A megmaradt pásztorhagyományokat a néprajztudósok rögzítették. A májzli, vagy majzli hasonló néven csak a legmodernebb korban jelent meg, de elődei, a populáció genetikai ősei már a századfordulón is jelen vannak és magyar félvér csoportosításban találjuk meg őket a hagyományunkban említve. Utóbbiból differenciálódással alakították ki első sorban a pusztai pásztorok ezt a munkatípust, mely idővel önállóan megfogalmazható fajtává alakult.

Sokáig senki nem látott bele a pásztorok napi életébe, a májzli ezért egy zárt paraszti világban fejlődött és alakult. Évekig azt gondolták, hogy el is tűnt és genetikai állománya feloldódott a a dolgozó mudi, pumi és puli állományokban. Mai korunkban, a nemzeti értékek újra felfedezése időszakában indokolt leírni a fajtát, mint egységes, de mégis kellően heterogén tulajdonságokat hordozó, illetve mára kulturális és értéket hordozó, speciálisan magyar kutyafajtát önmagában és nemzetközi együttműködésben akár alfajtaként, tájfajtaként is lehetséges értelmezni. Jól tűri a meleget, a szőrtelen testfelületek kezelést (krémezés) nem igényelnek, tisztán tartásuk ajánlott. A majzli mozgékony, kitartó, jól irányítható, figyelmes, a gazdájához hű.

Elterjedési területe Magyarország síkságai, állattartó gazdaságok, munkakutyaként foglalkoztatott fajta. Kennel tenyésztése elvéve tapasztalható. A tenyésztést a gazdálkodók végzik. A fajtát a gazdasági felhasználás igényeinek megfelelően fejlesztették ki és formálják mind a mai napig.

Ezért a standard figyelembe veszi a változásokat és első sorban az antómiai és a wesen alkalmasságot preferálja munkakörnyezetben tesztelve. Tenyészszelemlén kívánatos az állattolerancia vizsgálata a munkakörnyezettől eltérően tartott állományban.

Tenyésztésében elsődleges a megfelelő termet, szőr és főként a kívánatos viselkedés.

Az elnevezés **önálló fajtaként magyarul szól: MÁJZLI, vagy MAJZLI.**

Általános megjelenés

A májzli a magyarság történelmi kutyafajtája, amelyet az archaikus pásztorkodás igényei alakítottak ki és formáltak meg. Feladata vándorló, legeltető állattartásban a terelő munkában való segítségnyújtás, az állatok védelme, felvigyázása. Termetére nézve középnagy, kissé nyújtott testalkatú, erős és jól izmolt, csontozata száraz, felépítésében feszes.

Legfontosabb méretarányok

A kanok marmagassága 55 cm-től 65 cm-ig, a szukák marmagassága 45 cm-től 60 cm-ig terjed. A testhossz 10-17%-kal meghaladja a marmagasságot.

Természet (vézen-wesen, karakter)

A majzli kiegyensúlyozott, erős idegrendszerű, magabiztos természetű, abszolút elfogulatlan és (ha nem ingerlik) jóindulatú, lojális, kitartó munkakutya. Ezen felül figyelmes, élénk, könnyen tanítható vezethető, fáradhatatlan munkabírású, bátor, ezáltal alkalmas terelő kutyának. Kitűnő sport-, és kísérőkutya, habár ebbéli felhasználása nem gyakori és nem is javallott. Jól képezhető. Figyelmes jelzőkutya. Házi ebként is megállja a helyét. Viszonylag rövid szőrzete és kitűnő alkalmazkodóképessége miatt lakásban is nehézség nélkül tartható. Mozgásigénye nagy. Önálló, következetes gazdát igényel. Tartása aktív életmódot, rendszeres foglalkozást és nagyobb teret kíván meg.

A májzli standardja a kutya egészségvédelmének a szempontjából olvasandó. Olyan tulajdonságok, amelyek azonosíthatóan megbetegésről tanúskodnak, vagy megbetegedés esetét vetik fel, a tenyésztésben nem kívánatosak. A fajta alapvetően heterogén. A törzskönyv nyitott. Tenyésztési Terve a HUKOSZ-Magyar Ebfajták Szövetsége által érvényesített és alkalmazott MFK Tenyésztési Szabályzatából a pásztor típusra érvényes részekkel. Jelen standard ennek a Tenyésztési Szabályzatnak az általános standardján belül értelmezendő.

Fej

Az ék alakú fej hossza nagyjából a marmagasság 40%-a. Nem lehet durva, vagy megnyúlt. Összességében száraz, a fülek között kellően széles. A homlok előlről és oldalról nézve csak enyhén domború, a középbarázda nem, vagy csak alig látható. Stopja lehet enyhén és nagyon kifejezett.

Az agykoponya és az arckoponya aránya 50-50%. Az agykoponya szélessége nagyjából megegyezik a hosszával. Felülről nézve a fülektől az orr felé fokozatosan keskenyedik. A ferde lefutású homlokvonal folytatódik az ék alakú arcórri részben. Az állcsont és az állkapocs erőteljes. Az orrhát egyenes. Törés vagy túlzottan hangsúlyos domborulat az orrháton nem kívánatos.

Az ajkak feszesek, jól záródnak és sötét színűek.

Orr

Az orrhátnak feketének kell lennie. Váltóorr megengedett.

Fogazat

Egészséges és hiánytalan (42 fogból áll a fogképlet). A májzli fogazata ollós harapású, vagyis a metszőfogak ollósan záródnak, oly módon, hogy az alsó metszőfogak külső-felső harmada zárul a felső metszőfogak belső-alsó harmadához.

Hiba a hátraharapás (ponty-szerű), az előreharapás (csuka-szerű), illetve a fogak közötti hézagok, valamint a ráharapás (harapófogó-szerű) is. Foghiány elfogadható. A foghiányos egyed csak teljes és megfelelő záródású fogazattal rendelkező partnerrel párosítható.

Az állcsont és az állkapocs legyenek jól fejlettek, hogy a fogak mélyen beágyazódhassanak.

Szem

Középnagy, mandulaformájú, kissé ferde metszésű, nem kidülledő. A szem színe lehetőleg legyen sötét. A világos, szürös szem nem kívánatos. Laza szemhéjak a tenyésztésben nem kívánatosak.

Fül

A májzlinak közepnagy, magasan tűzött, felálló, előre forduló, a hegyén csúcsban elhegyesedő füle van. A két fül tengelye párhuzamos, nem lehet elálló.

Hiba az előrebecsukló és a lógó fül. Mozgás közben, illetve nyugalmi állapotban a leengedett fül nem hiba.

Nyak

Erős, jól izmolt, lebernyeg nélküli. A vízszinteshez viszonyítva a testtel 45°-ban illeszkedik.

Törzs

A felsővonal a nyak illeszkedési pontjától indul, a magas maron és az egyenes háton keresztül az enyhén lejtő farig törés nélkül fut le. A hát kellően hosszú, feszes, erős és jól izmolt. Az ágyék széles, rövid, erős és jól izmolt. A far legyen hosszú és enyhén lejtős, csapott (kb. 23%-ban a vízszinteshez) és a felsővonal megtörés nélkül megy át a faroktőbe. A felsővonal egyenes és vízszintet mutat.

Mellkas

Legyen kellően széles, az alsó része (alsómellkas) hosszú és kifejezett. A szívtájék erős. A mellkas mélysége a marmagasság 45-48%-a. A bordák kellően dongások legyenek.

A hordó forma éppúgy hiba, mint a lapos. A bordakosár a könyökre ér.

Farok

Legalább a csánkig érjen, de a hossza ne haladja meg a hátulsó lábközép felét. A farok alsó éle dúsabban szőrözött. Nyugalomban a kutya enyhe ívben hordja. Megengedett a hátvonal fölé emelkedő és arra rákunkorodó farok is. A farok lehet közepesen és magasan tűzött. Izgalomban és mozgás közben mindenképpen feljebb emeli a farkát. A mesterséges (művi) farokkorrekció tilos. Kivételt képez a munkabaleset miatt csonkolt végtag. (Orvosi igazolás szükséges.)

Végtagok

Elülső végtag

Minden oldalról egyenesek, szemből nézve párhuzamosak legyenek. A lapocka és a kar egyforma hosszú és erős izomzattal kapcsolódjon a törzshöz. A lapocka és a kar egymással ideális esetben 90°-ot, a gyakorlatban 110°-ig tartó szöget zárhat be.

A könyök sem állásban, sem mozgásban nem fordulhat ki, vagy be. Az alkar, amely minden oldalról egyenesnek látszik, száraz és erősen izmolt. Az elülső lábközép hossza az alkar hosszúságának kb. 1/3-a és azzal 20-22°-os szöget zár be. Az ennél dőltebb (több, mint 22°), vagy meredekebb (kevesebb, mint 20°) lábközép csökkenti a használhatóságot, különösen a kitartást.

Hátulsó végtag

A hátulsó végtag mag alá állított, de elfogadható ha kissé hátraállított. Hátról nézve a végtagok párhuzamosak. A comb és a lábszár közel egyforma hosszú és egymással kb. 120°-os szöget zár be. A comb erős és jól izmolt. A csánkízület erős és feszes, alatta a hátulsó lábközép függőleges.

Mancs

Kerekded, jól zárt, domború. A talppárna kemény, de nem merev. A karmok erősek és preferáltan egyformák, sötét színűek. Farkasköröm és duplafarkasköröm egyaránt megengedett.

Mozgás

A májzli ügető típusú mozgással rendelkezik. A poroszkálás hiba. A végtagok hossza és egymással bezárt szöge olyan legyen, hogy mozgás közben a hátvonal ne változzon, mialatt a hátulsó végtag a testet előre tolja. Az elülső végtag szintén kellően térteljesen tudjon mozogni. A hátulsó végtag túlszögeltségére irányuló hajlam csökkenti a feszességet és a kitartást, ezáltal a használati értéket. A korrekt testfelépítés és szögelések eredményezik a tényleges, vízszintesen a talaj fölött végzett mozgást, ami a májzli fáradhatatlanságának záloga. Az előrenyújtott fej és a kissé felemelt farok is

szerepet játszik az egyenletes és nyugodt ügetésben, a fül hegyétől a tarkón keresztül a farokvégig tartó, enyhén ívelt és meg nem törő felsővonal kialakításában.

Bőr

Lazán kötődik a testhez, de sehol nem redőzött.

Bőrlebernyeg nem megengedett.

A szőrzet minősége

A májzli szabályos szőrzete rövid egyenes szálú (sima szőrű) ill. félhosszú egyenes szálú (félhosszú szőrű) aljszőrzettel, de lehet a szőrrel fedett területeken hullámos és akár göndör szőrzet is. A testen van jellemzően szőrzet. A szőrzet kopott, vagy teljesen hiányzik a fejen és a végtagokon. Esetenként tapasztalható teljes kopaszság, vagy majdnem teljes kopaszság. Utóbbi esetben a testen részben, vagy pamacsokban fordul elő. Kíváncos a testen szőrzet jelenléte. A telje skopaszság nem tilos, de nem preferált. A májzli bőre finom, a tapintása puha és meleg annak ellenére is, hogy munkában a bőrfelület direkt ki van téve az időjárás hatásainak. A bőr nem érzékeny, átlagosan sérülékeny. Külön gondozást a szőrtelen felületek nem igényelnek.

A szőrzet lehet jelen a fejen és a fülön egyszerre, de csak kopott, látványosan hiányos formában. A testen ekkor is jelen van.

Színezet

Minden színváltozat elfogadott. Fekete, a vörösesbarnától a barnán és a sárgán keresztül a világos ordas jegyekig. Egyszínű fekete, grafitiszürke, szürke és ezüst a leggyakoribb. Kis fehér mellfolt, vagy kivilágosodott szőrzet nem kívánatos, de megengedett.

Maszkos változat nincsen.

Méret és testsúly

Kanok: Marmagasság: 55 cm-től 65 cm-ig, ideális: 63-64 cm. Testsúly: 20 kg-tól 35 kg-ig.

Szukák: Marmagasság: 45 cm-től 60 cm-ig, ideális: 58-59 cm. Testsúly: 18 kg-tól 30 kg-ig.

Here

Kettő, szemmel láthatóan jól fejlett, a herezacskóban elhelyezkedő herével kell rendelkeznie a kannak.

Hibák

Az eddig leírtakhoz képest minden eltérés hibának minősül. Ezen hibák nagyságát az eltérés mértéke alapján kell értékelni.

Súlyos hibák

Azok az eddig leírtaktól való eltérések, melyek a kutya használhatóságát csökkentik.

Fülhibák: oldalt vagy alacsonyan tűzött fülek, előrebecsákló, befelé dőlő és laza fül.

Jelentős pigmenthiány. Sérülékeny bőr.

Az általános feszesség nagymérvű hiánya.

Foghibák

Minden eltérés a szabályos ollós harapástól, foghiba és a nem kizáró foghiány.

Kizáró hibák

A. vézen gyenge, félős és ideggyenge kutyák,

B. bizonyítottan súlyos csípőízületi diszplázia,

C. féloldali és kétoldali rejtett heréjűség, az eltérő méretű, illetve kicsi, fejletlen here,

D. korrigált fül és farok,

E. eltorzulások,

F. bizonyos foghibák, foghiányok: 1 db P3 és egy további fog, vagy

– 1 db szemfog, vagy

– 1 db P4, vagy

– 1 db M1, illetve M2, vagy

– összesen három, vagy több hiányzó fog.

G. állkapocs fejlettségi hiba:

- 2 mm-nél nagyobb hátraharapás,
- előreharapás,
- az összes metszőfog ráharapása,

H. magassági mérettől minimum 5 cm-nél nagyobb, jelentős eltérés,

I. albinizmus,

J. fehér és hosszú, vagy félhosszú szőrzet, különösen, ha a szem és a karmok feketék,

K. félhosszúszőrű változat aljszőrzet nélkül (hosszú, puha fedőszőr, az aljszőrzet hiányzik, általában a hát középvonalán szőrválasztékot képez, zászlók a fülön, a végtagokon és zászlós farok).

(A dokumentum ötoldalas.)